MELLÉKLET A 97/2023. (XII.14.) KT. HATÁROZATHOZ

KÉTPÓ KÖZSÉG TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

„A településfejlesztés a település társadalmi és gazdasági erőforrásainak, környezeti minőségének, műszaki, anyagi és humán ellátásának olyan fejlesztése, amely a fenntartható fejlődés érdekében megteremti a település lakossága számára az életszínvonal növekedésének, az életminőség javulásának egyensúlyi feltételeit.

A településfejlesztési tervezés alapvető dokumentuma a településfejlesztési koncepció. A településfejlesztési koncepció feladata olyan célrendszer kialakítása, amely hosszútávra irányt mutat a település lakosságának és vezetésének a település fejlesztésével kapcsolatos döntések meghozatalában. A településfejlesztési koncepció egyben vezetési eszköz, amellyel a települési önkormányzat irányítani tudja, hogy a fejlesztés során honnan hová akar eljutni. Bemutatja azokat a tájékozódási pontokat, amelyek az állandóan változó környezethez való igazodás során a célok megvalósításához vezetnek. A településfejlesztési koncepció integrálja a település folyamatos működésének, fejlesztésének és vezetésének feltételeit. A koncepció alapján a települési önkormányzat és a helyi társadalom tagjai a közös célokra és értékekre összpontosítanak a társadalmi egyetértés alapján. A településfejlesztési koncepció egyidejűleg a települési önkormányzat, mint szervezet feladatainak programja, ill. a szervezetfejlesztés és az ellenőrzés dokumentuma.

A településfejlesztési koncepció feladata meghatározni a település jövőképét, a közösség érdekeinek legjobban megfelel# megoldást adni a legfontosabb társadalmi, gazdasági, műszaki, intézményi és környezeti problémák megoldására, valamint megmutatni az alkalmazkodás lehetőségét a hazai és nemzetközi fejlődési trendekhez. A településfejlesztési koncepció hozzásegíti a döntéshozókat ahhoz, hogy megtalálják a legcélszerűbb megoldásokat az erőforrások legjobb felhasználásához. A településfejlesztési koncepció útmutatásul szolgál a döntési mechanizmus működtetéséhez, a tervezéshez és végrehajtáshoz, illetve az ellenőrzéshez szükséges szervezetek létrehozásához, a lakossági, a vállalkozói és egyéb csoportok, valamint a helyi politikai döntéshozók érdekeinek harmonizálásához.”

BEVEZETÉS

Képtó Jász-Nagykun-Szolnok megyében található, a település a Mezőtúri Járáshoz tartozik. Képtó alapfokú ellátással rendelkező aprófalu.

A település földrajzi jellemzői: Képtó község az Alföld középső részén, Jász- Nagykun-Szolnok megye délkeleti részén fekszik (északi szélesség: 47º, 4,46', keleti hosszúság: 20º, 28.84') A Törökszentmiklós-Mezőtúr közötti 46. számú főközlekedési útvonal között, a két város között csaknem középtájon, a Tiszatenyő, Kengyel, Mezőhék, Mezőtúr, Kuncsorba közötti pusztás részén. Határa 6676 katasztrális hold, lakóinak száma 724 fő. Jelentősebb külterületei, lakott helyei a Bán-tanya, Cukorgyári-major, Csali, Csiderberek-dűlő, Dérczy-tanya, Gencsi-földek, Kispó-puszta, Kuczori-dűlő, Mészáros-dűlő.

Egykor Szolnok, majd a XV. század közepétől Külső-Szolnok, 1569-től Heves és Külső-Szolnok törvényesen egyesített vármegyék része, 1876 után az újonnan létrehozott Jász-Nagykun-Szolnok megyéé. Képtó az Alföld nagytájban, a Közép-Tiszavidék középtájon belül a Szolnok-Túri-síkon fekszik. A kistáj Jász-Nagykun-Szolnok megye területén helyezkedik el.

Képtó Község Szolnok megye délkeleti részén Mezőtúr, Törökszentmiklós városokkal, valamint Kengyel, Mezőhék, Tiszatenyő, Kuncsorba községekkel határos területen fekszik. Talajának nagy része réti csernozjom. Jelentős élővize nincs. A község területén előkerült régészeti leletek a népvándorlás korából származnak. Feltártak több, a honfoglaló magyarok által használt lószerszám-veretet, valamint őseink fejlett ötvös művészetének egyik jelentős emlékét az ún. "képtói csészét." A Honfoglalás után a község területén feltehetően Ond vezér törzséhez tartozó magyarok szálltak meg. Írásos dokumentumai vannak, hogy Képtó egyik legrégebbi települése Szolnok megyének. A "Képtó" név kettős összetételű nevet takar, melynek előtagja azt jelenti, hogy az új települést két azonos nevű puszta egyesítése révén hozták létre. A község nevének már az Árpád-korban előforduló utótagja a Pál személynév egyik becéző alakja. A "Pó" feltehetően a szállásbirtokos nemzetségből, vagy első földesurától nyerte nevét.

A múlt század végén már távírdával és postával rendelkezett. Az 1728. évi összeírás szerint a két puszta (Kis- és Nagypó) határát semmiféle határjel nem különítette el egymástól, hanem együttesen használták. Földjei igen jó termőnek számított, mert az átlagos háromszoros helyett minden elvetett köbölnyi mag után ötszörös termést eredményeztek. A legelőn akár 400 db állatot is tarthattak, de folyóvíz híján itatásukhoz kutakat kellett ásniuk. A múlt század végétől kezdődően a póri uradalmakban az állattenyésztés igen magas színvonalra emelkedett. Megyeszerte híres volt gróf Almásy Imre szimentáli-, magyar és borzderes fajta szarvasmarha. A település kulturális, és kommunális helyzete nemcsak a művelődési ház, üzletek, utak, villanyhálózat, vízvezeték építése révén változott. A községben élők igyekeznek saját otthonukat is szebbé varázsolni. Egyre többen költöznek be a tanyákról - 1945-től 1960-ig 128 új családi ház épült - az orvosi ellátást, a jó közlekedést és sok más kedvező feltételt biztosító új, egyre fejlődő Képtóra.

Magasabb szintű fejlesztési dokumentumok:

JNSZM Területfejlesztési Koncepció, elfogadta a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés 11/2021. (III.30.) számú határozatával

JÖVŐKÉP – 2030
Jász-Nagykun-Szolnok Megye:
Növekvő társadalmi – gazdasági súlyú
Három táj egysége
A megye társadalmi, gazdasági súlyának és belső kohéziójának erősítése

ÁTFOGÓ CÉLOK – 2030
A1) Bővülő gazdaság – Kapcsolódás a makrogazdasági fejlődési tengelyekre
A2) Éltető és élhető környezet – Társadalom-kultúrtájak dinamikus egyensúlya
A3) Emelkedő közjó – Gyarapodó-együttműködő társadalom

STRATÉGIAI CÉLOK - 2027
Területi célok
T2) Felzárkózó Tiszántúli térségek – Új lehetőségek a belső periférikus helyzet felszámolására
- a megye tiszántúli részén a térségi pólusok erősítése következtében fokozatosan csökken a „lassú zónák" kiterjedése,
- Mezőtúr térségében összhangba kerül a népesség megtartó és -eltartó képesség

A megye tiszántúli felének nagyobb hányada jellegzetes belső periféria. A várhatóan kialakuló új fejlődési tengelyek ismét fel fogják tárni a megye döntő részét, lehetőséget adva a belső periféria jelleg felszámolására. A csaknem önellátó jellegű úgynevezett „lassú zónák" területe csökkenhet, továbbá új funkciót kaphatnak a természetközeli rekreációs tevékenységek kibontakoztatásával. Ez elősegíti az elvándorlás csökkentését és emeli a térség népességmegtartó képességét.
Specifikus célok
S1) Építő munka – A munkába állás feltételeinek fejlesztése a gazdasági növekedés, valamint a területi és társadalmi felzárkózás érdekében
S2) Értékőrző tájhasználat – Megújuló agrárium és kiteljesedő turizmus
S3) Vonzó települések – Komfortosodó városok, községek
S4) Érvényesülő közakarat – A helyi társadalom bevonása a fejlesztéspolitika alakításába

HORIZONTÁLIS CÉLOK – 2027
H1) Hálózatosodás – Együttműködő gazdaság és társadalom
H2) Bővülő foglalkoztatottság – A munkahelyteremtés és munkavállalás tudatos ösztönzése
H3) Növekvő energiahatékonyság – Az energiatermelés és -felhasználás racionalizálása
H4) Hozzájárulás a fenntarthatósághoz – A működőképesség jövőbeni megőrzésének támogatása

TÉRSZERKEZETI JÖVŐKÉP - 2030
Mezőtúr térsége
Mezőtúri kistérség, Mezőtúri járás
Mezőtúr térsége a kialakuló Körös-menti együttműködésben fontos agrár- és turisztikai zóna. Dinamizálódó Mezőtúri járás.

JNSZM JÁRÁSAI FEJLESZTÉSI IRÁNYAI
Mezőtúr járás:
Mezőtúr térségi szerepének erősítése
A járás aprófalvai lakófunkcióinak erősítése

JNSZ Megyei Területfejlesztési Program 2021-2027, elfogadta a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés 12/2021.(III.30.) számú határozatával

A Megyei Területfejlesztési Program a területfejlesztési koncepcióban kifejtett átfogó területi célok, specifikus célok és horizontális célok konkrét megvalósítását szolgálja. A területfejlesztési program stratégiai része a fejlesztési prioritásokhoz fejlesztési intézkedéseket és tervezett fejlesztéseket kapcsol.

A megyei program települési projektgyűjtésen alapul. Kétpó települési önkormányzata által kiválasztott fejlesztési célkitűzések:

- Közúti elérhetőség javítása
- Helyi gazdaság fejlesztése, munkahelyteremtés
- Szennyvízelvezetés, tisztítás, kezelés
- Barnamező fejlesztés

A megyei területfejlesztési program Kétpó vonatkozásában kiemelendő prioritásai és javasolt fejlesztési intézkedései:

Prioritás: P1 Növekvő versenyképesség
Fejlesztési intézkedés: P1.1 Az elérhetőség javítása, kiemelten az M4 továbbépítése
Tervezett fejlesztés: P1.1.3 Megyén belüli közúti elérhetőség javítása
Beazonosítható kulcsprojektek: a mellékutak fokozott felújítása érdekében a 2021-27-es ciklusban külön megyei alap létrehozása

Fejlesztési intézkedés: P1.2 Magasabb hozzáadott érték előállítása
Tervezett fejlesztés: P1.2.2 Helyi gazdaság fejlesztése
Beazonosítható kulcsprojektek:
- az ős-, bio- és kistermelők tevékenysége háttérinfrastruktúrájának járásonkénti fejlesztése,
- az értékesítés és piacra jutás érdekében települési/mikrotérségi szövetkezések létrehozásának támogatása
- helyi piacok fejlesztése

Prioritás: P2 Népességmegtartás – társadalmi felzárkózás
Fejlesztési intézkedés: P2.1 Foglalkoztatás differenciált bővítése
Tervezett fejlesztés: P2.1.4 Társadalmi együttműködés és közösségfejlesztés
Beazonosítható kulcsprojektek:
- a jövőbeni településfejlesztési célok kialakításába és megvalósításába a helyi közösségi szerveződések erőteljesebb bevonása
- a helyi és a térségi identitás erősítését szolgáló szervezetek erőteljesebb támogatása

Fejlesztési intézkedés: P2.2 A népesség egészségi állapotának és képzettségének javítása
Tervezett fejlesztés: P2.2.1 A népesség egészségi állapotának és képzettségének javítása
Beazonosítható kulcsprojektek:

- átfogó egészségügyi alap- és szakellátási program kialakítása, kiemelten a szűrések számának növelésére, az orvosi eszközállomány bővítésére és a betöltetlen alapellátási praxisok számának csökkentésére

Prioritás: P3 Kedvező állapotú környezet
Fejlesztési intézkedés: P3.1 Tájkonform mezőgazdaság és turizmusfejlesztés
Tervezett fejlesztés: P3.1.2 Megye agráriumának megújítása
Beazonosítható kulcsprojektek:
- intenzív munkaerőigényes kultúrák és feldolgozás fejlesztése
- helyi agrárgazdaság fokozottabb bevonása a helyi energia- és élelmiszerellátásba

Fejlesztési intézkedés: P3.2 Megújuló energiák alkalmazása
Tervezett fejlesztés: P3.2.1 Megújuló energiák alkalmazásának ösztönzése
Beazonosítható kulcsprojektek:
- átfogó program kialakítása
- a megújuló energiák lakossági hasznosításának fokozott bővítése

Fejlesztési intézkedés: P3.3 Klímavédelmi intézkedések
Tervezett fejlesztés: P3.3.1 VTT befejezése és klímavédelmi intézkedések
Beazonosítható kulcsprojektek:
- bel- és külterületi belvízvédelmi rendszerek öblözetenkénti összehangolása
Tervezett fejlesztés: P3.3.2 Önkormányzati energetikai fejlesztések
Beazonosítható kulcsprojektek:
- közintézmények átállítása megújuló energiák alkalmazására

Prioritás: P4 Vonzó, élhető települések
Fejlesztési intézkedés: P4.1 Átfogó településfejlesztés a helyi közösségek bevonásával
Tervezett fejlesztés: P4.1.3 Szennyvízelvezetés, -tisztítás és -kezelés fejlesztése
Beazonosítható kulcsprojektek:
- járási szinten összehangolt szennyvízkezelési programok, figyelembevéve a térségi hálózatokat

Tervezett fejlesztés: P4.1.4 Belterületi utak, járdák, közparkok fejlesztése
Beazonosítható kulcsprojektek:
- önkormányzati belterületi utak, járdák, közparkok fejlesztése

1. JÖVŐKÉP

1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan

Kétpó a jövőben is alapfokú település marad, részleges alapfokú ellátással. A főleg „alvó" településen a legfőbb településfejlesztési cél a komfortos lakókörnyezet kialakítása.

Társadalom: A település vezetésének legfőbb célkitűzése, hogy a népességét megőrizze, és nekik a kornak megfelelő lakókörnyezetet alakítson ki. Fontos a meglévő helyi munkahelyek megtartása és bővítése. A települési intézményeket minél teljesebb körben kell kiépíteni, azok üzemeltetéséről gondoskodni kell. A helyi munkavállalók jelentős része távlatban is más településen dolgozik majd, gondoskodni kell a munkahelyekre való megfelelő közlekedésről.

Gazdaság: A település támogatja a helyi gazdasági társaságok működését, esetleg új munkahelyek kialakítását. Belterületen ipari jellegű létesítmények működését, külterületen a mezőgazdasági művelést kell támogatni.
A jelenleg nem hasznosított üzemi-, mezőgazdasági üzemi területek újra hasznosulnak.
A mezőgazdasági termelés a térség mezőgazdasági és természeti adottságainak figyelembevételével történik.

Térszerkezet: Területtakarékos, a természeti-, táji- környezeti- és épített értékek megóvását biztosító térszerkezet alakítandó ki. Meg kell valósítani a stratégiai erőforrások védelmét, fenntartható használatát.

A térszerkezet egyúttal a klímavédelem szempontjainak figyelembevételével is alakul.

Épített környezet: A település megőrzi az országosan védett és a helyi védelem alatt lévő értékeit. A teljes körű közműellátás kiépítése után fel kell újítani a település többi lakóutcáját is.

1.1. Településfejlesztési elvek

A település társadalmi viszonyai, humán infrastruktúrája:

- a település lakossági összetételének fiatalítása, természetes szaporodása növelésének elősegítése, iskolázottsági szintjének emelése, mobilitásának elősegítése.

- a település szociális ellátási szintjének, egészségügyi- és lakáshelyzetének javítása, a társadalom életszínvonalának és közérzetének javítása,

- a munkanélküliség kezelésére vonatkozó javaslatok kidolgozása.

A település gazdaságának, gazdálkodásának fejlesztése:

- munkahelyek számának növelése, az önkormányzat gazdálkodásának bővítése.

A térszerkezet fejlesztése:

- környezetgazdálkodás fejlesztése: a külterületek művelése, erdőgazdálkodás, bővülése, a vízfolyások menti fás, ligetes területek védelme, növelése,

- az ökológiai hálózat területeinek védelme, erősítése, az ökológiai folyosók folytonosságának biztosítása,

- infrastrukturális fejlesztés a teljes közműellátás kiépítése, a lakóutcák és közterek, parkok, játszóterek kiépítése, a temető és környezete felújítása,

- a településarculat javítása: a közterületek újjáépítése után az egyes lakóépületek felújításának támogatása.

2. CÉLOK

2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása

- munkahelyek megőrzése, bővítése, a településen kívüli munkahelyekre való eljutás biztosítása,

- a megfelelő szociális, egészségügyi ellátás biztosítása,

- a fiatalok minél magasabb szintű képzésének elősegítése

- a biztonságos, egészséges lakókörnyezet fenntartása, a település arculatának javítása.

2.2. Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása

A településfejlesztési célok és feladatok ágazatonkénti meghatározása:

A) Humán erőforrások:

- óvodai és az iskolai oktatás színvonalának emelése, az óvoda felújítása, a magasabb szintű oktatási intézményekbe való eljutás segítése

- a szociális és egészségügyi ellátás bővítése

B) Gazdaság, gazdálkodás:

- a helyi gazdálkodók támogatása az önkormányzat eszközeivel (helyi rendeletekkel, a településrendezési eszközök kialakításával stb.)

C) Környezetgazdálkodás, környezetvédelem.

- a település környezetgazdálkodásának fenntartása és a megfelelő környezeti állapotának megőrzése

- barnamezős területek használatának (nem hasznosított üzemi, mezőgazdasági üzemi területek) ösztönzése zöldmezős beruházásokkal szemben

D) Területfelhasználás, települési arculat, értékvédelem.

- területtakarékos térfejlesztés érdekében a belterület csak minimális mértékben növekedhet, amennyiben kijelölt fejlesztési terület már nem áll rendelkezésre, a lakóterület bővítése főként a mostani belterületen történhet

- külterületen a tájkarakter és a természeti értékek megőrzését biztosító területhasználat kialakítása

- mezőgazdasági területeken a természeti adottságokhoz igazodó, de a táji- természeti értékek megtartását is biztosító művelési ágak megválasztása

- a roncsolt területek rekultivációja

- a település arculatát a közterületek felújításával és a védett értékek megőrzésével kell javítani

E) Műszaki és humán infrastruktúra

- a belterületen a teljes közmű- és a csapadékvíz elvezető hálózat kiépítése után a belterületi utcák burkolatát és a közvilágítást kell felújítani

- a népesség szociális és egészségügyi ellátását bővíteni kell
- az oktatás és a sportolás, testedzés színvonalának emelése, a lehetőségek bővítése

2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

A jövőképpel a településfejlesztési elvek és célok teljes összhangban vannak. A célok és részcélok is a megfelelő lakókörnyezet kialakítását, a helyi intézmények fejlesztését, a helyi munkahelyek megtartását és bővítését, a környéken lévő munkahelyekre való eljutást, az oktatás színvonalának emelését, valamint a környezetgazdálkodás fenntartását, a megfelelő környezeti állapotának megőrzését, a területtakarékos bővítést, a tájkarakter és a természeti értékek megőrzését, a település arculatának javítását és a védett értékek megőrzését szolgálja.

3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

Népességszám:

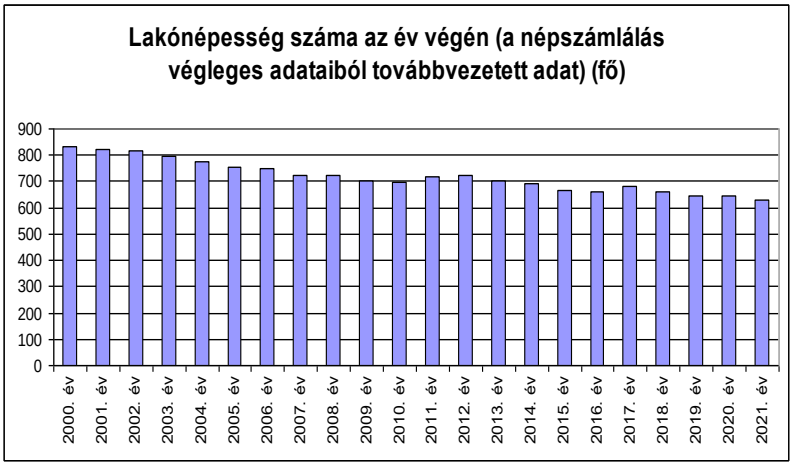

A település népességszáma stagnálni fog. Az elkövetkező tíz évben a lakónépesség száma 700 fő körüli lesz.

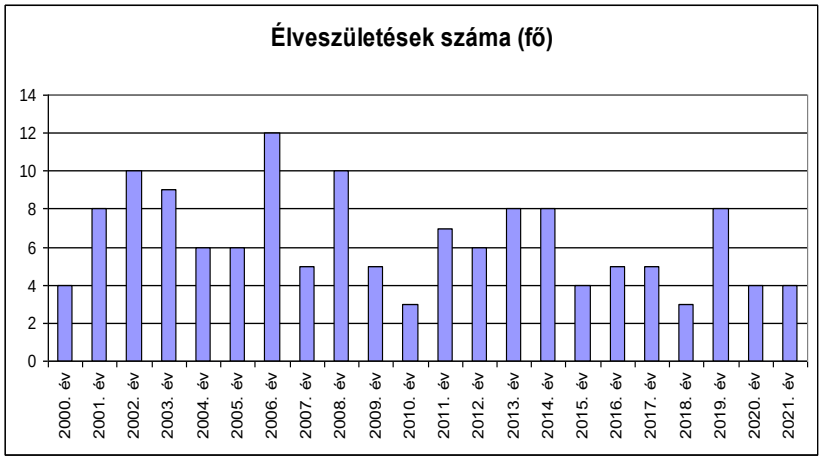

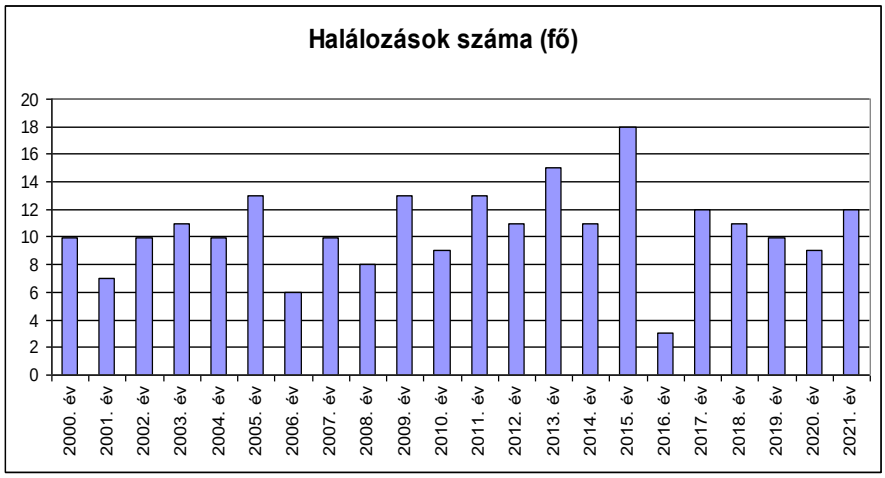

A születések száma meghaladja a halálozások számát.

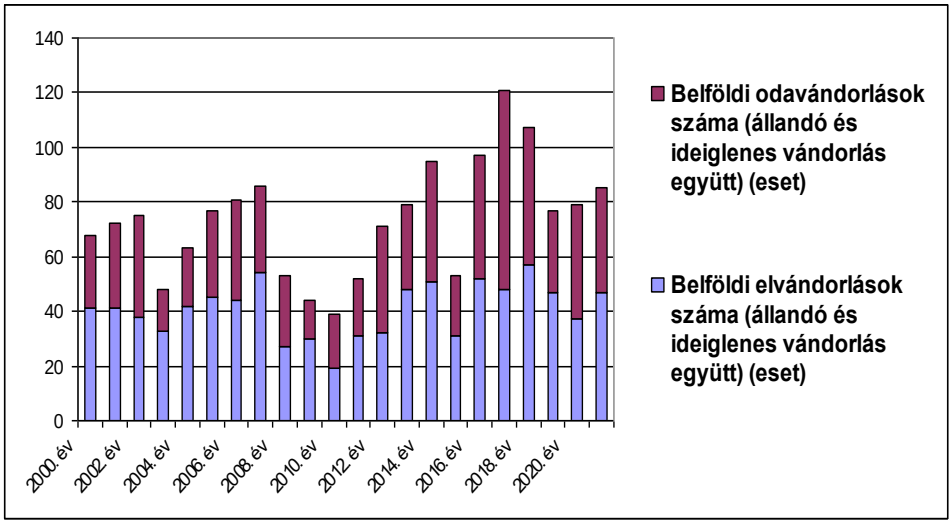

Az elvándorlások és az odavándorlások száma közel azonos.

Gazdaság:

Az önkormányzati költségvetésben előreláthatólag továbbra is a normatív állami hozzájárulások jelentik a meghatározó részt. A helyi adónemekből származó (minimális) bevétel a kommunális adóból, a (csökkentett) iparűzési adóból származik, illetve minimális költségvetési bevétel származhat még önkormányzati tulajdonú ingatlanok értékesítéséből.

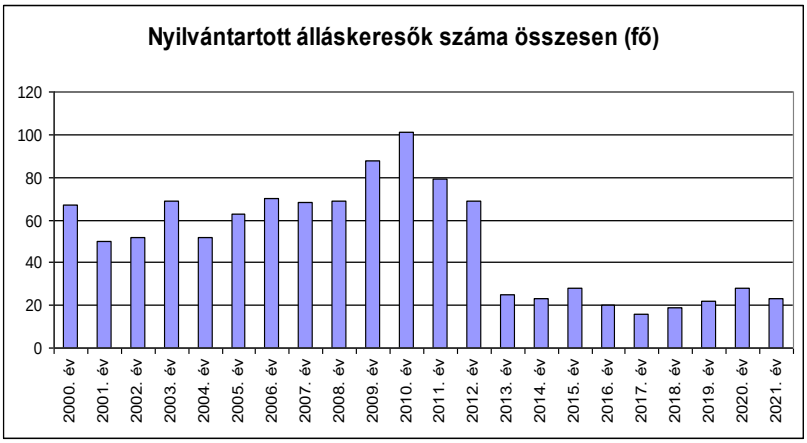

A más településen, a közeli városokban várhatóan bővül a munkalehetőségek száma, és a helyi munkahelyek megtartásával a munkanélküliség aránya tovább fog csökkenni.

Környezet:

Értékes, védendő természeti erőforrásként nevezhető meg a termőtalaj, mely a település nagy részén jó minőségű, országos viszonylatban is jó termőtalajok találhatók itt.

A Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény és kiegészítő rendelete, a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI.14.) MvM rendelet szerint Kétpó közigazgatási területét kiváló és jó termőhelyi adottságú szántóterület övezet is érinti.

OTrT szerinti Kiváló és jó termőhelyi adottságú szántóterületek Kétpón

Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete (forrás: 2018. évi CXXXIX. tv.)

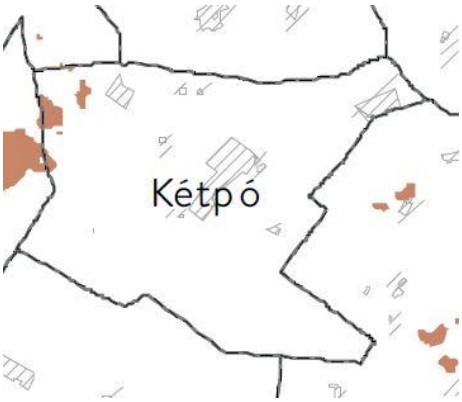

Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete (forrás: 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet 1. melléklet)

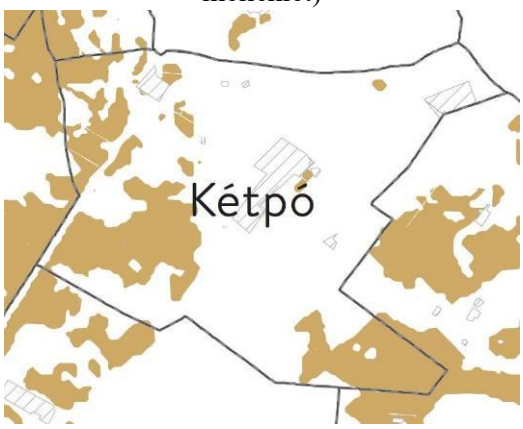

A térség jó termőtalaja a mezőgazdasági tájhasználatra teszi alkalmassá a területet, a közigazgatási terület jelentős része települési viszonylatban átlagosnál jobb minőségű termőföldként (jellemzően szántók) nyilvántartott.

A települési viszonylatban átlagosnál jobb minőségű termőföldek minőségi osztálya, művelési áganként Kétpón

(forrás: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Földhivatali Főosztály)

Művelési ág	Minőségi osztály (átlagosnál jobb minőségű termőföldek)
szántó	1, 2
legelő	1, 2
rét	1, 2
fásított terület	1

Távlatban is a mezőgazdasági tájhasználat lesz meghatározó. A csatornák menti gyér tájfásítás miatt a vizek a tápanyagterhelésnek, szennyeződéseknek fokozottan kitettek. Tájfásítással a környezetminőség javítására kell törekedni.

A település területén felszín alatti közcélú ivóvízbázis található. A Kétpónak saját működő vízműkútjai vannak. Az ivóvízbázis földtanilag védett (nem sérülékeny), csak védőidoma van. *(forrás: Nagykunság alegység VÍZGYŰJTŐ-GAZDÁLKODÁSI TERV, Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság, 2016. április).*

A település jelenleg közcsatornával nem rendelkezik, a szennyvízelvezető hálózat nincs kiépítve, amely kockázatot jelent mind a felszíni, mind a felszín alatti vizek szennyezése szempontjából. Kiemelt környezetvédelmi célkitűzés a község szennyvízkezelésének korszerűsítése.

A levegőminőség kedvezőnek mondható, forgalmasabb közút Kétpón nem halad keresztül és jelentősebb levegőterheléssel járó telephely sem üzemel a településen. A gázhálózat kiépítettsége azonban nem teljeskörű. A településen a gázzal fűtött lakások aránya valamivel több mint 50 %, ami jóval az országos és a megyei átlag alatt marad.

Száz lakásra jutó háztartási gázfogyasztók száma (fő) *forrás: https://www.teir.hu/leader*

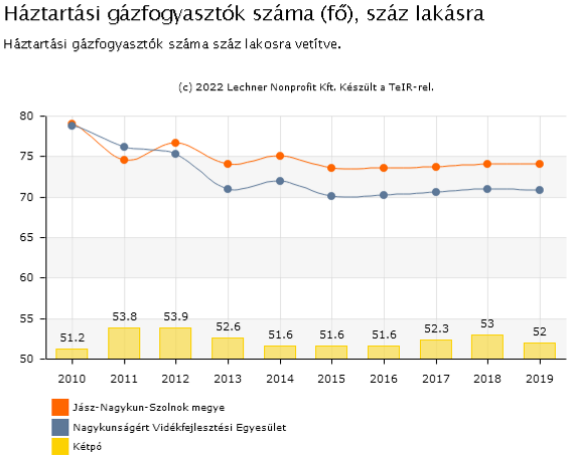

Háztartási gázfogyasztás (1000m3/fő)

forrás: https://www.teir.hu/helyzet-ter-kep

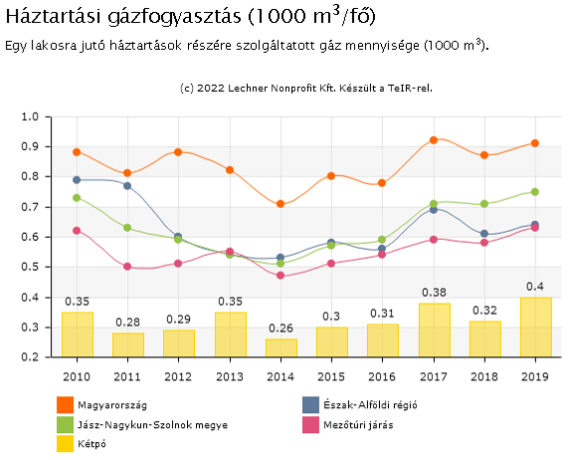

Kétpón a hulladékgazdálkodás területén jelentős korszerűsítések történtek. A szelektív hulladékgyűjtés fejlesztése révén jelentősen csökkent a lerakásra kerülő hulladék mennyisége. Hiányosság a veszélyes hulladékok szervezett gyűjtésében tapasztalható, hiszen hulladékudvar, illetve veszélyes hulladék átvevő nem működik a településen.

Szelektíven gyűjtött hulladék mennyisége (t) és összetétele Kétpó településen
(TÁJOLÓ TERV Kft. saját szerkesztés, adatforrás: KSH)

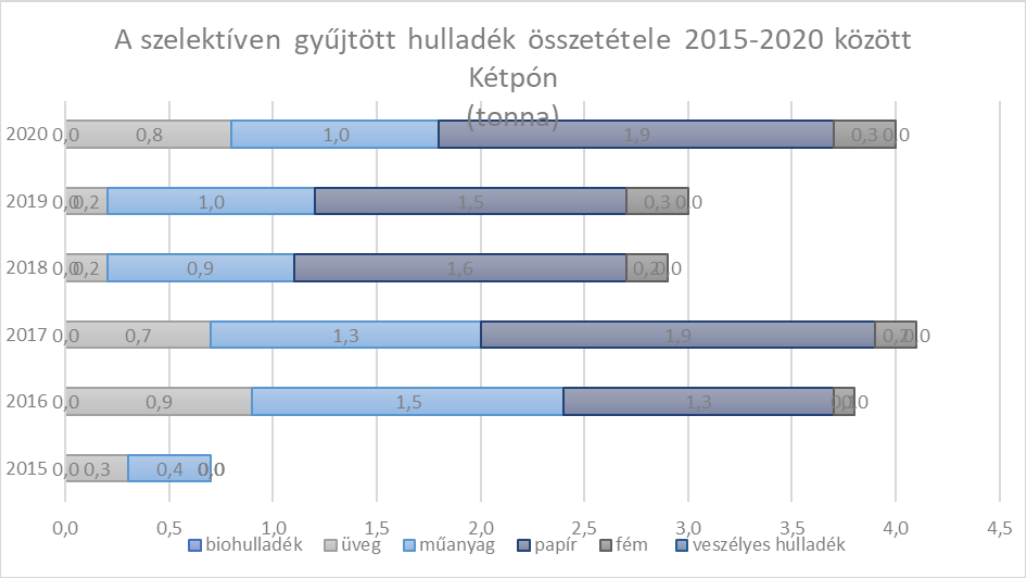

A lakosságtól szelektív hulladékgyűjtésben elszállított települési szilárd hulladék aránya (%)
(forrás: https://www.teir.hu/leader)

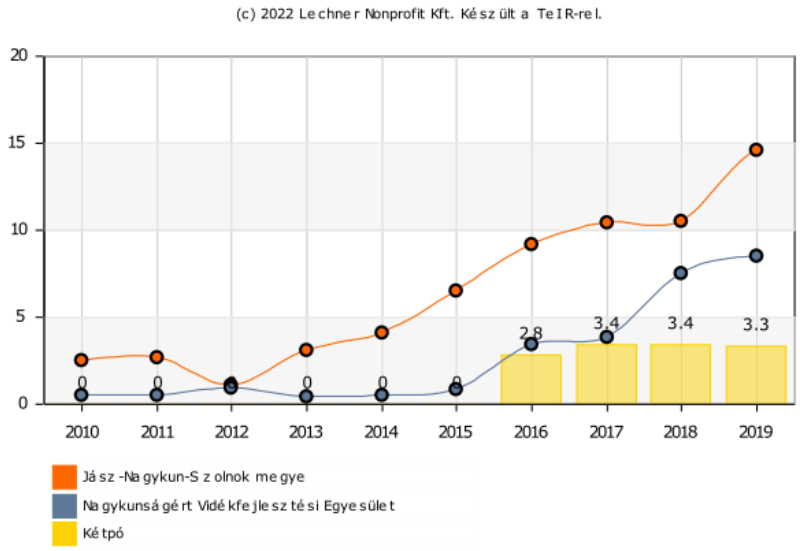

A közúti közlekedés jelentős közlekedési eredetű zajterhelést nem eredményez a településen, viszont a belterület északi határán húzódó 120. sz. Budapest–Szolnok–Békéscsaba–Lőkösháza-vasútvonal forgalmának zajterhelése a vasútvonal menti lakóterületeket érinti.

3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a területfelhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

Belterület:
A település elsődleges törekvése, hogy népességét meg tudja tartani, a népesség csökkenésének megállítása után a fokozatos, lassú növekedés megindítása a cél.

Ennek érdekében biztosítani kell a lakóterület bővítését, a megfelelő intézményi és egyéb ellátást és területet kell biztosítani munkahely teremtő létesítmények számára.
Lakóterületek számára elsősorban már belterületi telkeket kell megfelelően kialakítani, telekosztással és út-, valamint közműépítéssel.
Az intézményellátás fejlesztése egyrészt a már kialakult vegyes területeken történhet.
Gazdasági területek számára van hely a belterületen.

Külterület:
A mezőgazdasági termelést a térség mezőgazdasági és természeti adottságainak figyelembevételével kell folytatni. Területtakarékos, a természeti-, táji- környezeti- és épített értékek megóvását biztosító térszerkezet alakítandó ki. Mezővédő erdősávok-fasorok, erdők telepítésével a rurális karakter megőrzése mellett, kedvező környezeti és természetvédelmi hatások érhetők el. A mezőgazdálkodáshoz kötődő gazdasági ágazatok (mezőgazdasági feldolgozóipar) erősödését kel támogatni.

Épített örökség és tájvédelem:
A helyi védelem alatt álló építészeti örökség esetében az örökség jellegének megfelelő hasznosítás és kialakítás támogatható. Általános előírás a táj- és településkép védelme érdekében, hogy a településen bárhol csak a tájba és a településképbe jól illeszkedő építmény, magastetős épület emelhető. A táj jellegzetes alkotóelemei a tanyák, melyek továbbélése lehetőségét biztosítani kell, a gazdálkodási funkció megtartásával. Mezővédő erdősávok-fasorok telepítésével, tájfásítással a környezeti, tájképi hatások kedvező alakulása érhető el.

Infrastrukturális hálózatok:
A település közlekedésének fejlesztésénél a meglévő utcák adottságait maximálisan figyelembe kell venni, ezeket a meglévő szabályozási szélességeik megtartásával kell kiépíteni. A tervezett utcák esetében már az előírások szerinti szélességeket kell biztosítani. Új gyűjtőút kialakítása nem szükséges.

3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére

A településnek műemléki védettségű épülete nincs.

Általános előírás a táj- és településkép védelme érdekében, hogy a településen bárhol csak a tájba és a településképbe jól illeszkedő építmény, magastetős épület emelhető. A település fontos táji elemei a közigazgatási területet behálózó vízfelületek, csatornák, kis állóvizek, a mezsgyéket kísérő erdősávok, ligetek megőrzendők.

A védett értékekben kár nem keletkezhet, azt a törvényi környezet és előírások megakadályozzák. Az értékek folyamatos karbantartását és a védett értékek környezetének gondozását a gazdasági fejlődés, mint anyagi háttér és a népesség, a község vezetőinek tudatos magatartása, mint lelki háttér biztosítják.

4. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMONKÖVETÉSE

4.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer

Jelen fejezet a koncepció megvalósítását szolgáló leglényegesebb eszközöket és az intézményrendszert érintő elemeket foglalja össze, amelyek a településfejlesztési koncepcióban foglalt elhatározások megvalósítását szolgálják.

Az önkormányzat településfejlesztési céljainak elérését —a megvalósítást— szolgáló eszközei:

- településrendezési eszközök,
- helyi rendeletek (pl. településkép védelmi rendelet),
- helyi gazdaságfejlesztési tevékenységek, pl. gazdaságfejlesztési stratégia/program,
- ingatlangazdálkodás,
- intézményesített partnerség, a tervezés és végrehajtás során konzultációs fórumok,
- településfejlesztési és üzemeltetési „menedzsment" intézményrendszer kialakítása,
- helyi költségvetés, valamint központi és EU források, támogatások felhasználása, pályázatokon való részvétel.

Az önkormányzatnak a fejlesztési célok érvényesítése számára a törvényi kötelezettségként megjelenő településrendezési tevékenység tekinthető a leginkább alapvetőnek. Az új TRE magában fogja foglalni a TFK-ban megfogalmazott célokat. A Helyi Építési Szabályzat (HÉSZ) és a Szabályozási Terv, amely a település teljes területét lefedő szabályozásként szolgál, kiegészülve a településkép védelméről szóló rendelettel, biztosítják a fejlesztési irányok mentén történő területfelhasználás, építési tevékenységek megvalósulását.

A település elfogadott koncepció mentén történő következetes megújításának sikere nagyban függ a megvalósítást ellátó szervezeti struktúra működésétől. A folyamatot alapvetően a település Önkormányzata és a Polgármesteri Hivatal irányítja. Hatékony megvalósítás érhető el, ha a feladatok megvalósítását, a koordinálást, forrásszerzést erre kijelölt szervezeti egység, személy végzi, mely közvetlenül a Polgármesterhez/Jegyzőhöz rendelt szervezeti egységként kerül kialakításra, s mely együttműködik a helyi és térségi szereplőkkel.

A TFK megvalósulásához a helyi költségvetés mellett alapvetően a központi és EU források nyújthatnak támogatást, a pályázatok figyelése, pályázatokon való részvétel így fontos a megvalósítás szempontjából.

4.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomonkövetésére, a felülvizsgálat rendjére

A koncepciót az Önkormányzat képviselő-testülete fogalmazta meg, annak megfelelő határozat- és rendeletalkotásról a képviselők, valamint a Mezőtúri Közös Önkormányzati Hivatal Kétpói Kirendeltsége felelősei gondoskodnak.

A település érdeke a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósulásának folyamatos nyomon követése, időnkénti felülvizsgálata. A monitoring a „településfejlesztési menedzsment" feladata, célja az elvégzett feladatok összegzése, a döntéshozók figyelmének felhívása a céloktól való esetleges eltérésre, valamint a külső tényezők okozta változások következtében szükséges feladatok meghatározása.

A monitoring tevékenység fentiek alapján az alábbi feladatokat foglalja magában:

- legalább 2 évenkénti rendszerességgel javasolt megvizsgálni, hogy milyen lépések történtek a koncepció célkitűzéseinek elérése érdekében, eltérés esetén a kívánt cél elérése érdekében ki kell egészíteni vagy módosítani kell a meghatározott intézkedéseket,
- figyelemmel kell kísérni a külső környezet változásait: a társadalmi, gazdasági, jogszabályi környezet változásait, a gazdasági és kulturális élet szereplőinek tevékenységeit,
- ki kell értékelni a már végrehajtott feladatok eredményeit, a pályázati úton megvalósult fejlesztéseket.

A településfejlesztési feladatok megvalósításáról a Polgármester a helyben szokásos módon tájékoztatja a közvéleményt.

Szükség esetén az önkormányzat képviselő-testülete korrigálja/módosítja a koncepciót az elért eredmények és a külső környezet esetleges változásai függvényében, de legalább tíz évenként felülvizsgálja a törvényi előírások szerint, a legfrissebb statisztikai adatok, felmérések, új információk, a koncepció megvalósulási folyamataiból levonható következtetések alapján.